

# Butlletí DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

ANY III

OCTUBRE - DESEMBRE 1893

N.<sup>o</sup> II

## CONDICIONS DE LA PUBLICACIÓ

*Preus de suscripció:* Pels socis residents, per semestre, una pesseta: per any, dues pessetas; pels socis delegats (pagant per anyadas, á la bestreta), quatre pessetas; pel públic (ídem), cinc pessetas. Los números solts y los tomos d'anys passats, ab augment de preu.

*Punts de suscripció:* En Barcelona, local del CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA (Paradís, 10, segon), y llibreteria d'Alvar Verdaguer (Rambla del Mitj, 5).

*Redacció y Administració:* Barcelona, carrer de Paradís, n.<sup>o</sup> 10, y Llibreria, 21, segon.

## SECCIÓ D'EXCURSIONS

### EXCURSIÓ A LA ROCA

Lo 11 de Novembre de 1893, en lo tren que surt de Barcelona vers Granollers á las nou y mitja del matí, nos reunírem per verificar l'anunciada excursió á La Roca lo president del CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA, Sr. Maspons y Labrós, y los consocis senyors Arabia y Solanas, Canals, Golferichs y Losada, Sastre, Galbany y Parladé, Masriera y Colomer, Andreu, Pagès y Rueda, Espona, lo delegat á Cervera Sr. Dalmases y lo infrascrit.

Acompanyats del delegat á La Roca del Vallès Sr. Sansano y Brusca, mestre de l'escola completa de dita vila, qui nos estava esperant en la carretera de Granollers, passàrem, sens perdua de temps, á visitar las interessants runas de son castell, d'anys en any més malmesas y enderrocadas.

Dalt d'un petit y rocós puig, estribació de las muntanyas de Sellechs y Parpers al morir en lo llit del Mogent,

original de nostre estimat delegat á Canet de Mar D. Claudi Omar y Barrera, que, aixís com l'anterior treball, meresqué llargs aplaudiments.

Lo senyor President tancà la vetllada ab un parlament donant las gracies als escriptors qu'havian pres part en l'acte y al auditori que l'havia honrat ab sa assistencia.

#### JUNTA GENERAL

En cumpliment del article 17 de nostre reglament, lo dijous 28 de Desembre, baix la presidencia del Sr. Maspons y Labrós, tingué lloc la Junta General ordinaria pera l'elecció dels següents càrrechs de la Directiva pera l'any 1894. Pera dos anys: Vis-president, Secretari primer y tres Vocals; y pera un any, Tresorer y Secretari segon.

Per majoria de vots resultaren elegits pera los esmentats càrrechs los senyors: Torres y Reyató, Vis-president; Galbany, Secretari primer; Bosarull, Sastre y Pagès, Vocals; Juli Vintró, Tresorer; y Pons y Tusquets, Secretari segon.

#### SESSIONS PREPARATORIAS

En lo segon semestre del corrent any s'han celebrat las següents:

Dia 5 d'Octubre: Sessió preparatoria pera l'excursió á la Pobla de Lillet, Gombreny y Sant Jaume de Frontanyà. Lectura d'un treball literari de D. Cels Gomis sobre varias tradicions de Salamanca.

Dia 20 d'Octubre: Sessió preparatoria pera l'excursió á Vall-doreix per Puig Madrona. Lectura de la Memoria de l'excursió á Gombreny y Sant Jaume de Frontanyà, escrita per D. Francisco de S. Maspons y Labrós.

Dia 28 d'Octubre: Sessió preparatoria pera l'excursió á Montagut, Sant Magí de Brufaganya y Santa Coloma de Queralt. Lectura de la Memoria de l'excursió á Puig Madrona y Sant Cugat del Vallès, escrita per D. Joseph Ll. Pons y Tusquets.

Dia 9 de Novembre: Sessió preparatoria pera l'excursió al Castell de la Roca del Vallès. Lectura d'un treball històrich de

D. Joseph Soler y Palet sobre unas *Ordinacions gremials de Tarrassa.*

Dia 16 de Novembre: Sessió preparatoria de l'excursió á Celma y Santas Creus. Lectura de la Memoria de l'excursió á La Llacuna, Sant Magí de Brufaganya y Santa Coloma de Queralt, escrita per D. Francisco de S. Maspons y Labrós.

Dia 14 de Desembre: Sessió preparatoria pera l'excursió á Cabrils y castells de Burriach y de Vilassar. Lectura de la Memoria referent á l'excursió á Celma y Santas Creus, escrita per D. Joseph Galbany y Parladé.

Dia 22 de Desembre: Sessió preparatoria pera l'excursió á Bellpuig, Vallbona de las Monjas y Santa Coloma de Queralt. Lectura del treball de D. Cels Gomis *Tradicions de la Vall d'Hòstoles.*

Dia 28 de Desembre: Sessió preparatoria de l'excursió á Calaf, Prats de Rey y Rubió.

Totas las expressadas sessions foren presididas per lo senyor president del CENTRE, D. Francisco de S. Maspons y Labrós, excepte la del dia 14 de Desembre, qu'ho sou pel vocal D. Emili Canals y Moret, per trobarse lo Sr. Maspons, acompañat del vocal D. Joan Cardona, representant lo nostre CENTRE en lo solemne acte inaugural del curs de 1893-94 en l'Ateneu Barcelonès.

## EXCURSIONS OFICIALS

### EXCURSIÓ Á SANT JAUME DE FRONTANYÁ

(8, 9 y 10 d'Octubre de 1893)

L'esfectuaren los Srs. Osona y Maspons. Partíren de Barcelona lo dia 8 ab lo tren de las 7 del matí. A Ripoll visitaren lo restaurat Monastir y dinaren. Després, desde la carretera de Ribas, remontaren lo riu Merdàs, abans d'arribar á Capderanol. Lo mal temps y pluja los deturà á Gombreny, sota 'l Montgrony, en lloch de pernoctiar á la Pobla de Lillet.

A l'endemà al matí, atravessant lo riu, passaren per l'arrabal dit los Cortals, y montanya amunt, per Puigbò, pujaren á Faig-general. En la carena, grans boscos de pins y faigs, esplèndida

vista, tot lo *Llussanès*; arreu, montanyas altas y frondosas; al fons, Montserrat.

Devallaren per *Corruvi* y *Tubau*, grans pagesías, ab iglesia sufragànea cadescuna, y arribaren á *Sant Jaume de Frontanyà*.

Sa iglesia és un verdader monument del art bisantí del sige X. Cal visitarla, perquè pochs joyells se conservan ab tanta puresa y galanura. Dalt, al cim de la montanya, hi hà l'ermita de la *Mare de Déu dels Munts*, plena de presentallas de collars y picarols de l'inmensa ramada qu'estiuheja en aquellas montanyas.

Dinaren, y, aprés, riera de *Marlés* avall, al vesprant, seguida fantasiosa boscuria y més que gemada ribera, foren á la carretera que de *Berga* va á *Sant Quirze de Basora*. De bella nit arribaren á *Alpens*. Hi van dormir. Al endemà recorregueren los llochs de tant trista recordansa de la mort de Cabrinetty y de la lluyta entre germans, y partiren.

Passaren per sobre la vall de *Sora*, regalada y fresca; y carretera avall, per la carena, visitaren l'iglesia de *Sant Agustí de Llussanès*, ab sa porxadeta pel comú y fossaret que 'ls poetisa; y devallant cap á la *Plana*, per *Cussons* y vehinat de *Corbatera*, á l'hora de dinar arribaren á *Sant Quirze*.

Ab lo tren de la tarde retornaren á Barcelona.

### EXCURSIÓ Á SANT MAGÍ DE BRUFAGANYA Y SANTA COLOMA DE QUERALT

(1 y 2 de Novembre de 1893)

Lo dia 31 d'Octubre, ab lo tren de las 6 de la tarde, per lo tren de Tarragona, van sortir pera ferla los Srs. Osona, Sastre y Maspons.

Van fer nit á *Vilafranca*. L'endemà al matí, passada un poch la plana y enfilantse per *Fontrubí*, cap amunt, per entre la corona de roca de la serra, se deixaren anar per la vessant oposta fins al fons de la vall, al poble de la *Llacuna*.

Hi dinaren. Al cim d'un tossal, en sas murallas y plassa conserva encare la faysó de l'Edat Mitja. Fet, vorejaren per entre las parets de tanca los camps de blat que ja verdejavan, y deixat lo *Castell de Mayer*, anaren á parar cap á la *vall de Miralles*, qu'atravessaren á l'esgayada per entre las altas montanyas de la *Plana d'Ancosa*, ab lo *Salt del Gos*, y las del *Grony*, per hont

pujaren envers lo coll dels *Segarresos* y del *Guix*, que 'ls obrí porta á las fonts del *Gayà*, sobre las quals hi hà *Sant Magí de Brufaganya*.

Van pernoctar en son santuari, bonich en tot. L'endemà van seguir lo caminal de seculars rouredas que du á la miraculosa font y capella damunt aixecada, y, deixant aviat la torrentera, surmontaren primer una petita serra que 'ls devallà al fondal de *Vallduperas*, y després una altra desde la qual baixaren á l'ombrosa riera de *Bellprat*.

Desde ella agafaren de dret per sota l'antiga y fortificada grossa pagesia de *Riudeboix*, de ben apropiat nom, cap á Santa Coloma de Queralt, ahont hi dinaren y 'ls faltà prou temps pera veure l'abundosa font de vuyt grífols ó canellas, ab sa creu gòtica, sas torres y portals antichs, son grandiós castell, sa espayosa plassa, sos recorts judaichs, sa gòtica iglesia y sa preuhada tomba dels comtes de Santa Coloma, antiga iglesia de *Belloch*, de portal bisantí, tant afiligranat y preciós com qu'ell sol valdria la pena de ferhi un viatge.

Després, cap al tart, per la carretera que hi dirigeix, anarem cap á Igualada, visitant de camí lo sepulcre del senyor de Tous en l'iglesia del poble d'eix nom; y al matí següent, agafant lo tren d'Igualada á Martorell, arribàrem á Barcelona ab lo de Tarragona de las deu del dematí.

### EXCURSIÓ A CELMA Y SANTAS CREUS

Los senyors Maspons, Osona, Torruella, Parcet y Galbany la verificaren durant los dias 19, 20 y 21 de Novembre.

De l'Arbós, ahont pernoctaren lo primer dia, se dirigiren á Celma per la carretera que va á la gran casa *Ayguarira* y acaba en los plans del Manlleu de Celma.

Pujaren al poble de Celma, que s'aixeca dalt d'un espadat turó, en qual cim s'hi veuen las ruinas del antich castell senyorial.

De Celma, passant per las *Poblas d'Ayguamurcia*, anaren ab dues horas y mitja al celebrat monastir de Santas Creus.

Emprengueren lo retorn per Vilarrodonia y Valls, ahont prengueren lo tren, que 'ls conduví á Barcelona la tarde del dia 21.

## EXCURSIÓ Á CABRILS Y CASTELL DE BURRIACH

Lo dia 17 de Desembre tingué efecte, ab assistencia del senyor president del CENTRE y los associats Srs. Arabía, Canals, Espona, Pagès, Sastre, Maspons (D. Anton), Bertran, Castellbell, Carreras Candi y Galbany.

Desde Vilassar de Mar emprengueren la pujada al castell de Burriach en dos grupos, passant los uns per Cabrils y los altres per Cabrera, poguent aixís comprovar qu'és igual la distancia que s'emplea per abdós camins.

Essent molt clar lo dia, pogueren admirar perfectament lo grandiós panorama que 's gosa desde 'l cim de Burriach.

Dinaren á Cabrils, y per la tarde visitaren l'ermita de Sant Pere de Clarà, á una hora y mitja de Cabrils, passant després per Argentona, desde hont se dirigiren á Mataró á pendre l'últim tren, que 'ls deixà á Barcelona á las 8 y 30 de la nit.

## EXCURSIÓ Á BELLPUIG Y VALLBONA DE LAS MONJAS

Los socis senyors Vintró y Galbany realisaren aquesta interessant excursió durant los dias 23 al 26 de Desembre.

Entre 'ls principals monuments que visitaren, la major part coneguts del CENTRE, cal esmentar lo panteó d'En Ramon de Cardona en l'església de Bellpuig, lo convent d'aquesta població, cada dia més malmès y arrunat; la notable obra del art gótic de Vallbona de las Monjas, ó siga 'l convent de Monjas Cistercienses, y després los principals monuments de Santa Coloma de Queralt, hont tant franca acullida reberen de nostres benvolguts delegats Mossèn Segura y son nebot Mossèn Puig.

Tenint per publicar la memoria d'aquesta excursió, qu'escriu lo Sr. Galbany, aixís com algunas de las fotografías tretas per lo Sr. Vintró, excusem donar més detalls.

## EXCURSIONS Á VALLDOREIX PER PUIG MADRONA, Á LA ROCA Y Á CALAF, PRATS DE REY Y RUBIÓ

Lo CENTRE també ha verificat las dugas primeras excursions, de las que publiquem la memoria en lo present BUTLLETÍ.

L'última tingué de suspendres per causa del mal temps, essent aplassada pera la primavera proxima.